

Legyünk mérsékelten jövőorientáltak – hiszen ez adja meg a bátorságot és a lendületet az élet új kihívásaihoz. Tisztázzuk az időhöz való viszonyunkat és törekedjünk az egyensúlyra! Teremtsük meg a harmóniát időperspektíváink között és egy egészségesebb, hatékonyabb és békésebb élet lesz az eredmény. Ki tudna ennek ellenállni?

MICHAEL ENDE

MOMO

(AZ UTCASEPRŐ BEPPO „ARS POETICA”-JA)

„Szerette a munkáját és alaposan végezte. Tudta, hogy nagyon fontos munka.

Söpörte az utcát, lassan söpörte, de megállás nélkül. Minden lépésnél lélegzetvétel, minden lélegzetvételnél söprés. Lépés – lélegzetvétel – söprés. Közben néha azért kicsit megállt, s elgondolkodva maga elé nézett. Aztán megint tovább – lépés – lélegzetvétel – söprés. ... – Látod, Momo – mondta aztán úgy példaképpen –, ez így van: az ember előtt néha egy hosszú utca van. Azt gondolná, szörnyen hosszú; ennek sose ér a végére, gondolná.

Egy ideig hallgatagon nézett maga elé, majd folytatta: – Aztán elkezd az ember, iparkodik. És egyre jobban iparkodik. Ahányszor fölnez, látja, nem lesz kevesebb, ami előtte van. Még jobban nekiveselkedik, félni kezd, végül a szuflája is elfogy, nem bírja tovább. Az utca meg még mindig ott van előtte. Így nem szabad csinálni. Gondolkodott egy sort. Aztán tovább beszélt:

– Sose szabad egyszerre az egész utcára gondolni, érte?

Csak a következő lépésre kell gondolni, a következő lélegzetvételre, a következő söprővonalra.

Aztán megint csak a következőre.

Megint megállt, aztán töprengett, aztán hozzátette:

– Akkor örömet okoz. Ez fontos, mert akkor végzi az ember jól a dolgát. És így is kell, hogy legyen. – Ismét hosszú szünet, majd a folytatás. – Egyszer csak észre vesszük, hogy lépésről-lépésre végigértünk az utcán. Észre se vettük, és a szuflánk se maradt ki. – Bólintott magának, s azt mondta befejezésül: – Ez fontos.”

HAMVAS BÉLA

AZ IDŐRŐL...

"Az idő egyenértéke az arany. Ha valakinek életéből időt igényelek, azt arannyal kell kárpótolnom, mert ez az egyedüli, ami az elveszett időnek megfelel. Az emberek nem is munkájukért fizetik, hanem idejükért, az

eredményért való fizetség már kései és anyagiasság gondolkodás tünete. Akitől napot veszek el, annak napot kell visszaadnom. A nap az idő ura és magát az időt is jelenti, s ahogy az arany nem egyéb, mint tömény napfény, nem egyéb, mint tömény idő."

SZIMKOVICS TIBOR

TÍZPARANC SOLAT 4.10

Idő van! Igyekezz! Gyerünk már! Naponta elhangzó szavak, szókapcsolatok, amelyek mind jelzik, mennyire rabjai vagyunk a mérhető és múlt időnek és mennyire versenyt futunk vele. A teendőink listája duzzad, az adott idő pedig fogy. Szeretnénk megfordítani a dolgot. Ábrándozunk arról, hogy egyszer sok szabadidőnk lesz. Aztán mégsem. Mert a muszáj nagy úr, mert mások osztják be az életünket. Mert abban az illúzióban élünk, hogy egyszer csak a végére érünk annak a listának. És talán házanként, naponként ismétlődik meg észrevétlenül Zorán dalának a refrénje: „– Apa, mikor jössz? – Fiam, mennem kell! Az élet csupa kötelesség. De sokat leszünk együtt még...”

Lelkészként talán túl sokat hallottam már ezt a frázist: nincs időm. Vagy még jobban leegyszerűsítve: nincs idő. Pedig az utóbbi ebben a formában egészen egyszerűen nem igaz. Idő van. Sőt, rendelt ideje van mindennek az ég alatt. Csak mi ezt nehezen tudjuk elfogadni. Bizonyos dolgokat siettetnénk, másokat pedig elnapolnánk. Nehezünkre esik megállni. Pedig, amiről az Ige beszél a negyedik parancsolatban, az éppen a megállás. A szünet. „Emlékezzél meg a nyugalom napjáról, és szenteld meg azt!” (2Móz 20,8) Igen, már három és fél ezer évvel ezelőtt is így kellett fogalmazni: emlékezz és szenteld meg! Sőt, még azt is hozzátesszi, hogy „a hetedik nap a te Istenednek, az Úrnak nyugalomnapja...” Miért? Mert az idővel, mint a legértékesebb erőforrásokkal is képesek vagyunk rosszul élni. Visszaélni, eltékozolni azt a folyamatos rohanással, kapkodással, vég nélküli munkával, sőt munkaalkoholizmussal. Néha pedig azzal, hogy átesve a ló túloldalára bösz semmittevással, tespedéssel, kockulással mennek el teljes napok, amiből újra lemaradás, kapkodás, rohanás lesz. Bezárul a kör...

Isten, amikor a nyugalom napjáról beszél, döntésre szólít. Döntésre, amely meghatározza a gondolkodásmódunkat az élet egészéről, az időről, különösen is a minőségi időről. A nyugalom napja nem pusztán pihenés. Bár kétségtelenül és cáfolhatatlanul megvan az élettani szerepe is. Ezért erősíti meg a mózesi törvény néhány fejezettel később ilyen módon: „Hat napon át dolgozz, de a hetedik napon pihenj, még szántáskor és aratáskor is pihenj!” (2Móz 34,21) Ám a pihenésen túl látnunk kell az igazi arcát is a sabbath-nak, az Isten által rendelt szünetnek, a minden elfoglaltságtól való elszakadásnak.